

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาความพร้อมของประชาชนที่มีต่อการรองรับความเป็นประชาคมอาเซียน (AEC) : กรณีศึกษาจุดผ่านแดนถาวรบ้านหาดเล็ก จังหวัดตราด มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพร้อมของประชาชนที่มีต่อการรองรับความเป็นประชาคมอาเซียน ด้านประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน เงื่อนไขที่มีต่ออิทธิพลต่อการรองรับความเป็นประชาคมอาเซียน ปัญหาอุปสรรคที่มีต่อการรองรับความเป็นประชาคมอาเซียน และข้อเสนอแนะต่อการรองรับความเป็นประชาคมอาเซียน ดังนั้นในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ซึ่งมีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

1. วิธีการศึกษา
2. กลุ่มเป้าหมายและผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ
3. การพัฒนาแนวทางการสัมภาษณ์เจาะลึกที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิธีการศึกษา

ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลโดยศึกษาจากเอกสาร (Documentary Study) ได้แก่ หนังสือ วารสาร บทความ รายงาน เว็บไซต์ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนงานเอกสารต่าง ๆ ร่วมกับการศึกษาข้อมูลภาคสนาม (Field Study) ซึ่งใช้ทั้งวิธีการสังเกต (Observation) ด้วยวิธีการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ (Key-informant) มีการสร้างแนวคำถามประเด็นหลัก ๆ ไว้เป็นแนวสนทนาพูดคุยเป็นไปในบรรยากาศแบบเป็นกันเอง ไม่เป็นทางการและเป็นธรรมชาติมากที่สุด ใช้การสังเกตแบบมีส่วนร่วมเป็นไปโดยธรรมชาติของผู้วิจัย ในช่วงที่กลุ่มเป้าหมายกำลังปฏิบัติงานและเวลาว่างจากการประกอบอาชีพ ทำให้เกิดการตรวจสอบข้อมูลที่ได้จากสัมภาษณ์แบบเจาะลึก โดยอาศัยเทคนิคสามเส้า (Triangulation Technique) ต่างบุคคล ต่างสถานที่ ต่างเวลา ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และยังอาศัยการพูดคุย ชักถาม สัมภาษณ์ กับผู้ใกล้ชิดกลุ่มเป้าหมาย ทำให้ได้ข้อมูลที่น่าสนใจหลายประเด็นด้วยกัน

กลุ่มเป้าหมายและผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ

1. กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาเป็นประชาชนชาวไทยในจังหวัดตราด ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศบริเวณจุดผ่านแดนถาวรบ้านหาดเล็ก อำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด และเป็นประชาชนชาวกัมพูชา บ้านจำเียน อำเภอมณฑลสีมา จังหวัดเกาะกง ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในเชิงการค้าระหว่างประเทศ ผ่านจุดผ่านแดนถาวรบ้านหาดเล็ก จังหวัดตราด

2. ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ ได้แก่ ประชาชนชาวไทยในจังหวัดตราดที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ จำนวน 8 คน คือ เจ้าหน้าที่ของรัฐ 3 คน ผู้ประกอบการ 3 คน ชาวบ้าน 2 คน และผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญชาวกัมพูชา จำนวน 4 คน ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่รัฐ 1 คน ผู้ประกอบการ 1 คน และชาวบ้าน 2 คน รวมทั้งหมด 12 คน

การพัฒนาแนวทางการสัมภาษณ์เจาะลึกที่ใช้ในการวิจัย (Interview Guide)

การศึกษาความพร้อมของประชาชนที่มีต่อการรองรับความเป็นประชาคมอาเซียน กรณีศึกษาจุดผ่านแดนถาวรบ้านหาดเล็ก จังหวัดตราด มีประเด็นหลักที่ใช้เป็นแนวทางในการสนทนา หรือสัมภาษณ์แบบเจาะลึก มีรายละเอียดดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ

1. เพศ
2. อายุ
3. การศึกษา
4. อาชีพ
5. รายได้
6. ภูมิลำเนา
7. ตำแหน่งทางสังคม
8. ระยะเวลาที่อยู่ในพื้นที่ศึกษา
9. ความถี่ในการติดตามข้อมูลข่าวสารประชาคมอาเซียน

ส่วนที่ 2 ความพร้อมของประชาชนที่มีต่อการรองรับความเป็นประชาคมอาเซียน

2.1 ด้านประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน

2.1.1 ความสำคัญของการเป็นประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน

2.1.2 การมีค่านิยมร่วมกัน การส่งเสริมการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน การมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม การต่อต้านการทุจริต การส่งเสริมหลักนิติธรรมและธรรมาภิบาล

2.1.3 ความสามารถเผชิญกับภัยคุกคามด้านความมั่นคงในรูปแบบใหม่ เช่น การต่อต้านการก่อการร้าย อาชญากรรมข้ามชาติต่าง ๆ ยาเสพติด การค้ามนุษย์ และความพร้อม เพื่อป้องกันภัยพิบัติ

2.1.4 ประโยชน์ที่จะได้รับจากการเป็นประชาคมการเมืองและความมั่นคง
อาเซียน

2.1.5 การเสริมสร้างความร่วมมือในระดับภูมิภาค

2.2 ด้านประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

2.2.1 ความสำคัญของการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

2.2.2 ความรู้ในเรื่องของการค้าเสรี และข้อตกลงทางการค้า

2.2.3 ความรู้ในเรื่องของระบบเงินตรา

2.2.4 ประโยชน์ที่จะได้รับจากการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

2.2.5 การเสริมสร้างความร่วมมือในระดับภูมิภาค

2.3 ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน

2.3.1 ความสำคัญของการเป็นประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน

2.3.2 ความรู้ในเรื่องของสิทธิมนุษยชน

2.3.3 ความรู้ในเรื่องของวัฒนธรรมความเป็นอยู่

2.3.4 ประโยชน์ที่จะได้รับจากการเป็นประชาคมสังคมและวัฒนธรรม

อาเซียน

2.3.5 การเสริมสร้างความร่วมมือในระดับภูมิภาค

ส่วนที่ 3 เจื่อนใจที่มีอิทธิพลต่อการรองรับความเป็นประชาคมอาเซียน

3.1 เจื่อนใจที่มีอิทธิพลต่อการรองรับความเป็นประชาคมการเมืองและ
ความมั่นคงอาเซียน

3.2 เจื่อนใจที่มีอิทธิพลต่อการรองรับความเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

3.3 เจื่อนใจที่มีอิทธิพลต่อการรองรับความเป็นประชาคมสังคมและวัฒนธรรม

อาเซียน

ส่วนที่ 4 ปัญหาอุปสรรคที่มีต่อการรองรับความเป็นประชาคมอาเซียน

4.1 ปัญหาอุปสรรคที่มีต่อการรองรับความเป็นประชาคมการเมืองและ
ความมั่นคงอาเซียน

4.2 ปัญหาอุปสรรคที่มีต่อการรองรับความเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

4.3 ปัญหาอุปสรรคที่มีต่อการรองรับความเป็นประชาคมสังคมและวัฒนธรรม

อาเซียน

ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะต่อการรองรับความเป็นประชาคมอาเซียน

5.1 ข้อเสนอแนะที่มีต่อการรองรับความเป็นประชาคมการเมืองและความมั่นคง

อาเซียน

5.2 ข้อเสนอแนะที่มีต่อการรองรับความเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

5.3 ข้อเสนอแนะที่มีต่อการรองรับความเป็นประชาคมสังคมและวัฒนธรรม

อาเซียน

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้มาจัดระเบียบข้อมูลโดยจำแนกเป็นหมวดหมู่ (Category) ตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา จากนั้นนำมาวิเคราะห์ด้วยหลักตรรกเทียบเคียงแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยควบคู่บริบท (Context) และใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ได้แก่ ค่าร้อยละ มาประกอบเพื่ออธิบายข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ